

Організація: [Закарпатський місцевий осередок МГО "МФ "Взаєморозуміння і толерантність"](#)

Номер заявки: 25-ICT-12

Керівник проекту: Грицак Олексій Юрійович

Назва проекту: "Особливості примусової праці у Закарпатті періоду угорської окупації (1939-1944) та її сучасне відлуння"

Термін дії проекту: 01.06.2012 - 01.06.2013

Кошти організатора програми: 225 654,00 грн.

Мета проекту: вшанування мешканців Закарпаття, що стали жертвами нацизму, війни, окупаційних режимів; підвищення громадської відповідальності закарпатських інтелектуалів при розгляді актуальних

історичних питань; поглиблення взаєморозуміння між різними етнічними спільнотами, що проживають у регіоні; виховання молодого покоління у дусі патріотизму і толерантності; участь представників різних поколінь у докладному вивченні та популяризація трагічних сторінок Закарпаття у складі Угорщини (1939-1944), пов'язаних з примусовою трудовою мобілізацією певних верств місцевого населення; подолання соціальної ізоляції та сприяння

соціальної активності членів цільової групи (колишніх примусових робітників), що творить нині

самостійний тимчасовий соціум, у тому числі за характером життєдіяльності та сприйняттям

тогочасних подій.

Опис проекту: - історико-архівні та усно-історичні дослідження про примусові трудові мобілізації в Закарпатті (1939-1944) за участі студентів, здобувачів і вчених історичного факультету Ужгородського національного університету, згідно з новітніми теоретичними і практичними розробками вітчизняної історичної науки;

- зустрічі зі свідками історичних подій, збирання, обробка і збереження спогадів у вигляді відеоінтерв'ю та їх текстових версій, записаних від закарпатців, залучених угорським окупаційним режимом до різних видів примусової праці; - створення тематичної виставки архівних документів і супроводження її просвітницькими лекціями під час екскурсій учнівських і студентських груп;

- розробка і презентація туристичного просвітницько-пізнавального маршруту «Невільницький шлях. Табори примусової праці в Закарпатті періоду угорської окупації (1939 - 1944)» (Свалява-Уклин-Верхня Грабівниця-Підполоззя-Гукливе-Міжгіря-Синевир);

- проведення регіонального конкурсу наукових робіт (у тому числі курсових, бакалаврських, дипломних, магістерських) із проблеми використання примусової праці населення Закарпаття суміжних регіонів у роки Другої світової війни з прилюдним захистом на тематичному дискусійному клубі з участю студентів, викладачів, свідків історичних подій;

- створення документального фільму "Пам'ять для нащадків" про життєві долі закарпатців під час і після їх примусової праці років Другої світової війни;

- підготовка і друк мемуарно-документальної книжки під назвою [«У рабстві: усні історії примусових робітників із Закарпаття 1939 - 1944 років»](#)

Фотогалерея:

Фільм "Пам'ять для нащадків":

{youtube}XeJ-fmZiFA{/youtube}